

**ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЮРИДИЧНА
СЛУЖБА В УКРАЇНІ»
для магістрів права
Залік**

Змістовий модуль 1.

Предмет, структура та особливості організації юридичної служби

Тема 1. Предмет і система комплексної навчальної дисципліни «Юридична служба в Україні»

Історія становлення юридичної служби: колоніальний період, національно-визвольний період, в добу радянського періоду, радянської перебудови та в добу незалежності України з 1991 року по теперішній час.

Поняття та зміст організації юридичного обслуговування.

Державна організація правової роботи в економіці України. Які органи здійснюють правову роботу в економіці? Які питання не відносяться до правової роботи в економіці та в діяльності органів правопорядку? Органи влади та управління, які здійснюють правову роботу в економіці. Функції цих органів по організації юридичного обслуговування та правової роботи за критеріями.

Правове забезпечення економічних реформ. Указ Президента України «Про єдиний державний реєстр нормативних актів». Недоліки законодавства в правовому регулюванні господарських та фінансових відносин. Порядок реєстрації нормативних актів згідно законодавства України.

Основні напрямки юридичного обслуговування. Роль юридичної служби в сприянні організації правової роботи.

Тема 2. Структура та форми юридичної служби в Україні

Система юридичної служби підприємств, установ та організацій на Україні. Форми юридичного обслуговування господарюючих суб'єктів. Організаційно-правові форми і функції юридичної служби міністерства, іншого відомства, їх права та функції, згідно Загального положення про юридичну службу міністерства, іншого органу виконавчої влади, державного підприємства, установи та організації. Права юридичної служби міністерства.

Організаційно-правові форми функції юридичної служби органів державної і виконавчої влади області і району.

Організаційно-правові форми і функції юридичної служби об'єднань, асоціацій, корпорацій.

Організаційно-правові форми і функції юридичної служби підприємств, установ та організацій, їх обов'язки та права.

Методичне керівництво правовою роботою. Роль Міністерства юстиції України та інших міністерств України у забезпеченні методичного керівництва і в сприянні вдосконаленню правової роботи. Роль місцевих органів обласного та районного рівнів в організації методичної допомоги правовою роботою та юридичним обслуговуванням. Особливості організації методичного керівництва міністерствами та іншими відомствами. Види методичного керівництва правовою роботою.

Тема 3. Юридична служба в органах місцевого самоврядування

Поняття юридичної служби в органах місцевого самоврядування. Правові засади та структури юридичної служби в органах місцевого самоврядування. Правові функції та суспільні завдання юридичної служби. Принципи діяльності юридичних служб. Основні напрямки діяльності юридичної служби. Основні повноваження юридичної служби та їх реалізація. Процедурно-правові аспекти діяльності юридичної служби: порядок підготовки проектів актів органів місцевого самоврядування; класифікаційні вимоги та юридична техніка підготовки правових документів.

Тема 4. Особливості організації юридичної служби різних форм власності в агропромисловому комплексі України

Історичні аспекти організації юридичного обслуговування сільськогосподарських підприємств в Україні. Характеристика суб'єктів юридичного обслуговування. Організація і проблеми юридичного обслуговування сільськогосподарських підприємств, установ, організацій, об'єднань і фізичних осіб – підприємців агропромислового комплексу України. Питання удосконалення організації юридичного обслуговування сільськогосподарських підприємств аграрної галузі економіки України.

Тема 5. Правовий статус працівників юридичних служб підприємств, установ та організацій

Порядок формування і ліквідації юридичної служби. Контрольні функції юридичної служби. Підпорядкованість спеціалістів юридичної служби. Порядок створення юридичної служби. Підстави та порядок ліквідації юридичної служби. Особливості призначення на посаду юрисконсультів. Вимоги для призначення в господарюючих суб'єктах, в органах управління та виконавчої влади до осіб, які претендують на посади спеціалістів юридичних служб. Підстави для звільнення спеціалістів юридичних служб. Особливості призначення і звільнення спеціалістів юрисконсультів, на яких поширюються норми закону України «Про державну службу».

Тема 6. Робота юридичної служби з правовими та локальними актами

Мета, зміст і організація роботи працівників юридичної служби з правовими та локальними актами. Безпосередня участь спеціалістів юридичної служби у створенні норм права, їх форми. Забезпечення виконання Рекомендацій з питань підготовки, подання на державну реєстрацію, юридичного обліку та зберігання нормативних актів міністерств, інших органів державного і господарського управління та контролю, при підготовці проекту локального акта.

Порядок складання та забезпечення законності видання локальних актів. Структура локального акту. Порядок подання проекту локального акту на підпис керівника і направлення його до державного реєструючого органу. Забезпечення законності та видання локальних актів відповідно до вимог Примірної Інструкції з діловодства у міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, Раді Міністрів Автономної республіки Крим, місцевих органів виконавчої влади.

Тема 7. Проведення юридичної експертизи та юридичного аудиту

Порядок проведення правової експертизи нормативно – правових актів на відповідність їх чинному законодавству. Проведення гендерно - правової експертизи.

Правові основи аудиторської діяльності: аудит, як вид підприємницької діяльності; договори про надання аудиторських послуг; порядок здійснення аудиторської перевірки і оформлення її наслідків проведення.

Аудит при перекрученні бухгалтерської звітності юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

Тема 8. Правовий та соціальний захист працівників юридичних служб підприємств, установ та організацій

Правовий статус працівників юридичної служби згідно чинного законодавства України. Особливості матеріального і морального стимулювання юрисконсультів, які працюють в сільськогосподарських підприємствах недержавної форми власності. Роль громадських юридичних організацій, об'єднань та спілок у захисті прав та інтересів юристів. Роль цих громадських організацій в піднятті престижу правознавчої спеціальності. Правовий статус спілки юристів України, міжнародного неурядового об'єднання «Спілки юристів», спілки адвокатів України, Української правничої фундації, світового Конгресу українських юристів, Української Асоціації студентів-правників, асоціації спілки юристів-аграрників України, асоціації українських працівників; координаційної ради молодих юристів України при Міністерстві юстиції України; Укази Президента України «Про запровадження в Україні «Відкриття Року Права», «Про День юриста».

Змістовий модуль 2.

Роль юридичної служби в Україні та організація правової роботи і юридичного обслуговування підприємств, установ та організацій

Тема 9. Роль юридичної служби по забезпеченню захисту права власності підприємств, установ, організацій

Поняття та значення юридичної служби по забезпеченню охорони власності підприємств, установ та організацій. Законодавство про правовий захист власності. Поняття і значення правової роботи по забезпеченню збереження власності. Роль юридичної служби в забезпеченні збереження власності та попередження невиробничих витрат та втрат з допомогою застосування правових засобів.

Сприяння юридичною службою з допомогою правових засобів належному веденню складського господарства. Вимоги щодо організації у веденні складського господарства та в збереженні товароматеріальних цінностей. Сприяння юридичною службою організації охорони об'єктів з товароматеріальними цінностями. Забезпечення дотримання законодавства при списанні матеріально-грошових коштів.

Тема 10. Роль юридичної служби в організації договірної роботи

Поняття договірної роботи. Роль юридичної служби у підвищенні економіко-фінансових результатів шляхом належного укладання і виконання господарських та інших договорів. Робота юридичної служби в сприянні належного укладання договорів та в оформленні договірних правових відносин. Вибір способу оформлення договірних відносин та правового забезпечення документування.

Роль юридичної служби в забезпеченні виконання вимог нормативних актів при складанні проектів текстів договорів, протоколів розбіжностей.

Тема 11. Роль юридичної служби в організації претензійної (позасудової) роботи

Захист майнових прав підприємств, установ та організацій з допомогою належної організації допретензійної та претензійної (позасудової) роботи. Претензійний порядок вирішення господарських спорів. Зміст, мета, законодавче забезпечення.

Підготовка, підстави пред'явлення претензій. Терміни заявлення претензій. Забезпечення претензійного порядку врегулювання розбіжностей.

Правова робота по розгляду одержаних претензій. Процедура задоволення претензії або відхилення претензійних вимог. Терміни і порядок письмового повідомлення про наслідки розгляду претензій.

Відповідальність за порушення строків розгляду претензій. Контроль за визнаними претензіями.

Роль юридичної та інших служб підприємств, установ та організацій в здійсненні реєстрації, обліку та збереження претензій. Здійснення аналітичної роботи юридичною службою по наслідках розгляду питань в організації претензійної роботи в юридичних особах.

Тема 12. Організація позовної роботи на підприємствах, установах та організаціях і роль в ній юридичної служби

Поняття позовної роботи та роль її у підвищенні ефективності виробництва. Правова база позовної роботи. Загальне положення про юридичну службу міністерства, іншого органу виконавчої влади, державного підприємства, установи та організації, Інструкція про порядок юридичного обслуговування колгоспів, міжколгоспних підприємств і організацій (включаючи обслуговування їх міжгосподарськими службами). Організація позовної роботи.

Порядок підготовки, оформлення та підстави подання позовних заяв. Роль юридичної служби у оформленні позовної заяви.

Роль юридичної служби у правильному забезпеченні встановленого законом порядку розмежування компетенції розгляду справ господарськими судами і судами загальної юрисдикції (місцевими судами та апеляційними судами).

Вимоги щодо оформлення позовної заяви та порядок подання її до суду. Роль юридичних служб у підготовці та пред'явленні віндикаційних і негативних позовів на розгляд суду.

Тема 13. Організація роботи юридичною службою по забезпеченню дотримання трудового законодавства

Участь юридичної служби в роботі по забезпеченню дотримання законодавства про працю і зміцненню трудової дисципліни. Форми і методи діяльності юридичної служби по забезпеченню правильного застосування законодавства про працю в положеннях про юридичну службу та в посадових функціональних Інструкціях юридичних служб.

Тема 14. Участь юридичних служб в судах при захисті прав та інтересів підприємств, установ та організацій

Загальні положення участі працівників юридичних служб по вирішенні спорів у господарських судах першої інстанції. Порядок ведення судового засідання по розгляду позовних заяв у господарських судах першої інстанції. Дії юридичної служби по підтриманню позовної заяви у господарських судах першої інстанції. Порядок прийняття рішення за позовною заявою у господарських судах першої інстанції. Порядок розподілу судових витрат між сторонами господарськими судами першої інстанції. Порядок оголошення рішення господарськими судами та термін набрання юридичної сили таких рішень. Порядок прийняття ухвали у зв'язку з рухом справи та оформлення протоколу судового засідання у господарських судах першої інстанції. Порядок ознайомлення із судовим рішенням. Оцінка ефективності спеціалістів юридичної служби при захисті інтересів юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців в господарських судах.

Тема 15. Роль юридичної служби щодо сприяння забезпечення правового виховання та чинного законодавства України

Робота юридичної служби по організації правового навчання, підвищенню юридичних знань і сприяння правового виховання працівників підприємств, установ та організацій. Їх види. Створення юридичних факультетів, секцій та громадських юридичних консультацій і їх роль в підвищенні правових знань.

Правова інформатика. Закони України «Про інформацію» та «Про доступ до публічної інформації». Поняття правової інформації. Джерела правової інформації. Роль юридичної служби в здійсненні заходів щодо реалізації Концепції підвищення правової культури учасників виборчого процесу та референдумів в Україні, Програми розвитку юридичної освіти, Порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності, Про єдиний державний реєстр нормативних актів, Про тимчасове положення про порядок ведення Єдиного державного реєстру нормативних актів, створення фонду підтримки у контрольному стані нормативних актів про порядок і умови користування динамі цього Реєстру, Про Порядок ведення єдиного державного реєстру нормативних актів та користування ними.

Тема 16. Організація правової роботи і юридичного обслуговування підприємств, установ та організацій працівниками юридичної служби

Поняття і значення організації правової роботи та юридичного обслуговування спеціалістами юридичних служб. Роль керівника підприємства, установи чи організації в організації правової роботи. Основні обов'язки юридичної служби по організації правової роботи згідно законодавства, в тому числі — загального положення про юридичну службу міністерства, іншого органу виконавчої влади, державного підприємства, установи та організації. Планування роботи спеціалістами юридичної служби. Види планів. Порядок здійснення планування. Контроль за виконанням планів. Діловодство юридичної служби, її система. Види реєстраційних журналів по обліку виконання правової роботи. Порядок зберігання документів юридичною службою. Перелік типових документів, що утворюються в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, інших установ, організацій і підприємств.

Д.ю.н., доц.

Р.П. Луцький